

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 13.Gf.40.113/2025/9.

A felperes:

felperes1

(cím5)

A felperes képviselője:

Dr. Kiser Dóra Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kiser Dóra ügyvéd)

(cím1)

Az alperes:

alperes1

(cím4)

Az alperes képviselője:

Havasi és Karczub Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Karczub Péter ügyvéd)

(cím3)

A per tárgya: biztosítási szolgáltatás megfizetése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: a 2025. március 25-én meghozott 89. sorszámu végzéssel kijavított 11.G.41.486/2022/81-II. számú ítélet (2025. január 29.)

A fellebbezést benyújtó fél: alperes (84. sorszám alatt)

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és a marasztalási összeget 33.419.541 (harmincháromezer-négyszáztizenkilencezer-ötszáznegyvenegy) forintra, valamint annak az elsőfokú ítéletben meghatározott esedékességű és mértékű késedelmi kamatára, míg az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 5.469.170 (ötmillió-négyszázhatvankilencezer-százhetven) forintra leszállítja. Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes 2022. június 29-én biztosítási szolgáltatás megfizetése iránt indított keresetet az alperessel szemben. A marasztalási összeg többszöri megváltoztatását követően a végleges kereseti kérelme 64.125.699 forint és ennek 2024. december 30-tól járó késedelmi kamata megfizetésére irányult (81. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv). Kereseti kérelmét a felek által 2015. július 1-i kockázatviselési kezdettel megkötött kárbiztosítási szerződésre alapította, mert állítása szerint a tulajdonában álló hotel neve Szállodában (a továbbiakban: ingatlan) 2020. augusztus 23-án bekövetkezett biztosítási esemény (villámcsapás) folytán az alperes 2.620.655 forintot meghaladóan nem tett eleget a szolgáltatási kötelezettségének.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, hogy a biztosítási eseménnyel összefüggésben a szolgáltatási kötelezettségének eleget tett.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.693.526 forintot és ennek 2024. augusztus 30. napjától a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értékével egyező mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.297.893 forint perköltséget.

Ítéletének indokolásában idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:439. § (1)-(2) bekezdéseit és a 6:462. §-t. Megállapította, hogy az alperes a káresemény időpontjában fennálló kárbiztosítási szerződés hatályát nem vitatta, és

azt sem, hogy 2020. augusztus 23-án a biztosítási esemény bekövetkezett. Az ingatlant villámcsapás érte, amelynek következtében az alperes kötelessé vált a szerződésben meghatározott szolgáltatás teljesítésére. Ismertette az feltétel1 elnevezésű feltételek (a továbbiakban: ÁVSZF) 6.2.7. pontját, a feltétel2 elnevezésű felételek (a továbbiakban: KVSZF) KVSZF IV.1.a. alpontját és IV.2. pontját (helyesen az O. alfeltételek IV.1.a. alpontja és IV.2. pontja), valamint az ÁVSZF 10.1. pontját. Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes teljesítési kötelezettsége a károsodott vagyontárggyal azonos minőségű vagyontárgy új értékének megtérítésére terjed ki.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az új érték nem a károkori, hanem a beszerzési értéket jelenti, különös figyelemmel a KVSZF (O. alfeltételek) IV.1.a. pontjára. Ennek tartalma szerint a vagyontárgy új értéke a vagyontárgy új állapotban történő beszerzésének a költsége, ideértve a csomagolás, szállítás, vám, telepítés, tervezés és összeszerelés költségét is. Mindezek miatt a perben kirendelt igazságügyi szakértő (a továbbiakban: szakértő1) szakvéleményében (szakvélemény1) kimutattott 2024. évi árszinten megállapított összeget vette figyelembe. Erre tekintettel a késedelmi kamat sem a károkori időponttól jár, hanem a szakvélemény1 keltétől, mint a beszerzési érték meghatározásának időpontjától. Ennek megfelelően kötelezte az alperest a Ptk. 6:155. § (1) bekezdés szerinti kamatfizetésre. Figyelemmel arra, hogy a felperes kizárólag a bejáratí sorompónál igazolta számlával a helyreállítást, az elsőfokú bíróság a további tételeket illetően a biztosítási szolgáltatás összegét az ÁVSZF 6.2.8. pont alkalmazásával általános forgalmi adó nélkül vette számításba. A szakvélemény1 alapján megállapította, hogy a keresetben szereplő minden egyes vagyontárgy károsodása okozati összefüggésben állt a biztosítási eseménnyel, ezért a felperes a már teljesített 2.620.655 forintot meghaladóan a biztosítási eseménnyel okozati összefüggésben 50.693.526 forintra tarthat igényt.

[3] Az alperes az ítélet elleni fellebbezésében elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a marasztalási összeg 33.218.667 forintra leszállítását kérte.

Az alperes az elsődleges fellebbezési kérelmét arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság az alperes észrevételeit nem várta be, és a felperes 68. sorszámú beadványa alapján olyan keresetváltoztatást engedélyezett, amely az eljárási szabályoknak nem felel meg. Mindez olyan eljárási szabálysértésnek minősül, amely miatt az elsőfokú ítélet érdemben nem bírálható el, ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 381. §-a alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni.

Az alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló másodlagos fellebbezési kérelmének indokaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása téves és ellentétes a biztosítási szerződési feltételek egészével. Kiemelte, hogy a felperes az iratcsatolási kötelezettségének nem tett eleget, a kicserélt egységek nem voltak a helyszínen, azok meghibásodása, javítása nem volt ellenőrizhető. A gépészeti és a telefonközpont esetében a felperes komplett rendszert cserélt annak ellenére, hogy a szakvélemény1 szerint a szükséges használt alkatrészek külföldről beszerezhetőek voltak. A felperes a maradványokat nem mutatta be, így a kár mértékét sem lehet megállapítani. A biztosítottak 2 munkanapon belül kell bejelentenie a káreseményt, a szükséges felvilágosításokat meg kell adni és lehetővé kell

tenni a bejelentés és a felvilágosítások ellenőrzését is. A biztosított csak akkor intézkedhet a károsodott vagyontárgy javításáról vagy helyreállításáról, ha a biztosító 5 napon belül nem tartja meg a személt, és legfeljebb további 5 napig változatlan állapotban kell őrizni a maradványokat, ugyanakkor a biztosító teljesítési kötelezettsége az utolsó dokumentum beérkezését követően 15 napon belül válik esedékessé.

A káresemény 2020. augusztus 23-án történt. Ehhez képest a felperes 2024. augusztus 30-án határozta meg a helyreállítási értéket. A szerződési feltételekre figyelemmel az alperes nem eshetett késedelembe aznap, amikor a szakvéleményl keletkezett. A szakértől két időpontra határozta meg az új értéket, ugyanakkor a kár helyreállításának késedelme nem hárítható a biztosítóra. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a helyreállítási érték megállapításához a felperesnek kell adatokat szolgáltatni, amelynek nem tett eleget. Ha a kárösszeg megállapítása késedelmesen történik, ezt annak terhére kell értékelni, akinek az érdekkörében felmerült, és ennek elsődleges következménye csak a késedelmi kamat lehet. A biztosított vagyontárgy valóságos és új értéke közötti különbözetet a biztosító csak akkor téríti meg, ha annak helyreállítása, új állapotban való pótlása, beszerzése ténylegesen megtörténik, de a helyreállítás nem történt meg. A biztosított vagyontárgy fedezeti értékénél a számítás alapjaként a káridőponti érték és a 4 évvel később meghatározott összeg ezzel nem áll arányban. Az időleges árváltozás automatikusan nem hárítható át az alperesre, ez nem következik a szerződésből. A szakvéleményl is tartalmazza, hogy nem lettek kijavítva a károsodások. Az alperes álláspontja szerint a káridőpontot kell figyelembe venni, ahogy a szakértől ezt ki is számolta.

Az alperes sérelmezte, hogy az ítélet az alperes perköltségéről annak ellenére nem rendelkezett, hogy a felperes a leszállított keresethez képest 65%-ban lett pernyertes, míg a korábbi felemelt keresete 76.845.653 forint volt. A keresethez viszonyítva a pernyertesség-pervesztesség aránya nem minősíthető csekélynek, így az elsőfokú bíróságnak az előlegezett költségek összegének figyelembevételével arányosan kellett volna határozni.

[4] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Részletesen kifejtette a keresetváltoztatások indokait, és hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság ezek engedélyezésénél nem vétett eljárási hibát, ezért az alperes által előadott okokból az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének eljárási feltételei nem állnak fenn.

A másodlagos fellebbezéshez kapcsolódóan előadta, hogy az alperes az ellenkérelmében nem hivatkozott késedelmes kárbejelentésre, így a Pp. 373. §-a alapján ezt már a másodfokú eljárásban nem teheti meg. Lényeges körülmény, hogy az alperes a biztosítási összeget újrapiótlási értéken vette figyelembe, és ez alapján számította ki a biztosítási díjat is, ami évi 3.636.600 forint volt. A felperes 2020. augusztus 28-án bejelentette a kárt, és a kárrendezési eljárásban megküldte a kár elbírálásához szükséges okiratokat is az alperesnek, az alperes pedig lefolytatta a helyszíni szemlét. A felperes részletesen ismertette a kárrendezési eljárást azzal, hogy az igényét a kár bekövetkezését követően azonnal bejelentette, az alperes kárrendezése értékelhetetlen volt, és a felperes ezért indította meg a keresetet. A kötvény szerint a felek biztosítási jogviszonyára az ÁVSZF és a KVSZF volt az irányadó. A felperes

idézte a Ptk. 6:439. § (1)-(2) bekezdését és a 6:462. §-t, valamint az ÁVSZF 6.2.7. alpontját, a 6.2.10. alpontját, a 10.4.d. alpontját, 4.g. alpontját, a KVSZF IV.1.a. alpontját és a IV.2. pontját (helyesen az O. alfeltételek IV.1.a. alpontja és a IV.2. pontja), valamint az ÁVSZF 10.1. alpontját azzal, hogy az ÁVSZF 10.4.b. alpont utolsó mondata értelmezhetetlen, mert nem állapítható meg mit jelent a biztosított vagyontárgy valóságos értéke és új értéke közötti különbség, és az is értelmezhetetlen, hogy a különbséget kell megtéríteni. Figyelemmel arra, hogy az alperes új érték megfizetésére vállalt kötelezettséget, különbözetről eleve nem lehet szó. Az pedig kiüresítené a biztosítás jogintézményének célját, hogy a biztosító teljesítésének hiányában a biztosítottnak saját költségén kellene pótolnia a vagyontárgyat, és ezt követően kérhetné a biztosítási összeg megtérítését. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az új értéken a beszerzéskor értéket és nem a kárkori értéket kell érteni, különös tekintettel a KVSZF IV.1.a alpontjának (helyesen KVSZF O. alfeltételek IV.1.a. alpont) rendelkezésére. Erre tekintettel helytállóan vette figyelembe a szakvéleményl szerint a 2024. évi árszinten megállapított összeget. Lényeges, hogy az alperes az ellenkérelmében és a perfelvételi nyilatkozatában sem hivatkozott arra, hogy kárkori értéken kell a kárt megtéríteni. A fellebbezés ebben a körben sérti a Pp. 373. §-t.

[5] Az alperesnek az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezésére tekintettel az elsőfokú ítéletnek a Pp. 358. § (5) bekezdés alapján nem volt fellebbezéssel nem érintett jogerőre emelkedett rendelkezése.

[6] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló elsődleges fellebbezés nem alapos.

[7] A felperes az elsőfokú eljárás érdemi tárgyalási szakaszában a keresetet többször megváltoztatta. A 13. sorszámú beadványában 71.961.463 forint és járulékai, majd a 68. sorszámú beadványban előterjesztett keresetváltoztatásában 76.845.653 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Ezt az összeget szállította le a tárgyalás berekesztése előtt 64.125.699 forintra és ennek 2024. augusztus 30-tól járó késedelmi kamatára. Az elsőfokú bíróság a 18-I. és a 70-II. számú végzésével a keresetváltoztatásokat engedélyezte.

[8] Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult, mert állítása szerint a keresetváltoztatás nem felelt meg a Pp.-ben előírt eljárási feltételeknek. A Pp. 365. § (2) bekezdés rendelkezik azokról a határozatokról, amelyek ellen fellebbezésnek van helye. Az elsőfokú bíróságnak azok a végzései támadhatók fellebbezéssel, amelyeknél azt a törvény külön megengedi [Pp. 365. § (1) bekezdés b) pont], míg azok a végzések, amelyeknél a törvény indokolási kötelezettséget ír elő, az ítélet elleni fellebbezésében támadhatók [Pp. 365. § (3) bekezdés]. Ezekből a rendelkezésekből az következik, hogy az eljárás folyamán meghozott olyan végzések, amely ellen nincs helye külön fellebbezésnek, az ítélet elleni fellebbezéssel is csak akkor támadhatók, ha azt a bíróság köteles megindokolni.

[9] Ha az elsőfokú bíróság a keresetváltoztatást visszautasítja, illetőleg elutasítja, a döntését legkésőbb az ítéletében indokolni köteles, míg a keresetváltoztatás engedélyezéséhez

indokolási kötelezettség nem társul [Pp. 218. § (1) bekezdés és 219. § (1) bekezdés]. Az elsőfokú bíróságnak ezáltal alakszerű döntést kell hoznia a keresetváltoztatásról, amelynél kizárólag annak visszautasítását és az elutasítását kell indokolnia. Miután a keresetváltoztatást engedélyező végzésnél a Pp. nem ír elő indokolási kötelezettséget, ez a végzés – jogorvoslatra felhatalmazó rendelkezés hiányában – a Pp. 365. § (2) és (3) bekezdéséből következően az ítélet elleni fellebbezésben sem támadható. A keresetváltoztatás alakszerű határozattal történő engedélyezésének alapvetően az a célja, hogy a felek egyértelmű tudomást szerezzenek a per anyagi és eljárásjogi kereteiről, és az alperes is lehetőséget kapjon a perfelvételi nyilatkozatának kiegészítésére, míg a megváltoztatott keresetre kiterjesztett perindítási hatályok – a keresetváltoztatás engedélyezését tartalmazó végzés elleni jogorvoslat lehetőségének hiányában – a másodfokú eljárásban nem szüntethetők meg.

[10] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróságnak a Pp. 369. § (1) bekezdésében előírt jogköre nem terjed ki a keresetváltoztatást engedélyező végzés felülbírálatára, ezért a fellebbezésben előadott okból az ítélet Pp. 381. § szerinti hatályon kívül helyezésének sem állnak fenn az eljárási feltételei.

[11] A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróságnak a 2025. január 29-i érdemi tárgyaláson előterjesztett 64.125.699 forint és ennek 2024. augusztus 30. napjától követelt késedelmi kamatára irányuló végleges kereseti kérelemre figyelemmel kellett a fellebbezést elbírálni.

[12] Az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló másodlagos fellebbezés túlnyomó részben alapos.

[13] A Pp. 370. § (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, annak korlátai között gyakorolja. A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pont alapján a fellebbezésben határozott kérelemként kell feltüntetni, hogy a határozat kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül. Miután az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelem nem volt alapos, a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló másodlagos fellebbezési kérelem korlátai között kizárólag azt bírálhatta el, hogy mennyiben alapos az alperesnek a marasztalási összeg 33.218.667 forintra történő leszállítás iránti fellebbezési kérelme, és ehhez képest kellett rendelkeznie a perköltségekről is.

[14] Nem helytállóak a felperesnek azok a hivatkozásai, amelyek szerint az alperes a fellebbezésében új védekezést és tényállításokat adott elő. Az alperes már az érdemi ellenkérelmében is hivatkozott a felperesnek a kárrendezési eljárás alatt tanúsított mulasztásaira, ezek között is kiemelte az igazoló iratok szolgáltatásának hiányát, és vitatta a fizetési késedelmét. Emellett több beadványban is ismertette a szolgáltatási összeg meghatározásának szerződéses rendelkezéseit (ÁVSZ 4. pont), így a perbeli nyilatkozatokkal nincs összhangban a felperesnek az az állítása, hogy új védekezésként kell értékelni az alperesnek azt a hivatkozását, hogy kárkori értéken kell a kárt megtéríteni. Mindezekre

tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet megváltoztatása iránti fellebbezést teljes egészében érdemben bírálta el.

[15] Az alperesnek a marasztalási összeg leszállítására irányuló másodlagos fellebbezése kizárólag úgy értelmezhető, hogy – figyelemmel a szakvélemény1-ben a 2020. évi árszintre kimutatott helyreállítási költségekre – a biztosítási eseménnyel összefüggésben követelhető biztosítási szolgáltatás mértékét 33.218.667 forintban elismeri.

[16] Az alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság döntése nem felel meg a biztosítási szerződési feltételeknek, mert egyrészt a felperes az iratcsatolási kötelezettségének nem tett eleget, másrészt a helyreállítási értéket nem lehet a káreseményt követő 4 év elteltével fennálló ár- és értékviszonyok alapján megállapítani. Előadta, hogy a szakértő1 a 2020. évre – a káresemény időpontjára – irányadó helyreállítási összköltséget az alperes által térített összegek levonása mellett 33.218.667 forintban határozta meg. Az alperes ezáltal a szakvélemény1 következtetéseit – a biztosítási szolgáltatás alapjául szolgáló egyes kártételeket – a felperessel egyezően elfogadta, csupán azt vitatta, hogy a felperes a 2024. évi árszinten jogosult a biztosítási szolgáltatás követelésére. Erre tekintettel a másodfokú bíróságnak a fellebbezés, a fellebbezési ellenkérelem és a kereset korlátai között kizárólag azt kellett eldöntenie, hogy a felek által megkötött kárbiztosítási szerződés alapján az alperesnek milyen időpontban fennálló értékviszonyok alapul vételével és milyen esedékességgel kell a biztosítási szolgáltatást teljesíteni.

[17] A 2020. június 24-én kiállított kötvény tartalma szerint a 2015. július 1-jei kockázatviselési kezdettel határozatlan időre megkötött – 2020. június 12-én módosított –, a Ptk. LXIII. fejezetében szabályozott kárbiztosítási szerződésre az ÁVSZF, az általános felelősségbiztosítási szerződési feltételek és a KVSZF az irányadó.

[18] Az ÁVSZF 10.2. pontja alapján az alperes – a Ptk. 6:462. §-ával összhangban – a teljesítéshez szükséges utolsó dokumentum beérkezését követő 15 napon belül köteles a szolgáltatást teljesíteni. A felperes 2022. június 29-én benyújtott keresetlevelének mellékleteként becsatolta a 2020. szeptember 21-ei kárbejelentést, míg az alperes ellenkérelemhez mellékelte az iratok szerint 2020. szeptember 16-ai keltezéssel újabb kárbejelentést nyújtott be az alpereshez. Az alperes a kárbejelentés időpontját 2020. augusztus 28-ával jelölte meg, amit ügyszám1 szám alatt nyilvántartásba vett, majd a felperes újabb káresemény összefoglalóját követően 2021. február 12-én újabb kárszámítást végzett. A felperes által benyújtott szakvélemény (a továbbiakban: szakvélemény2) alapján megállapítható, hogy a közjegyző a 2008. évi XLV. törvény szabályai alapján lefolytatott nemperes eljárásban 2021. július 12-én szakértőt (a továbbiakban: szakértő2) rendelt ki a felperes által indítványozott kérdések megválaszolására, és az eljárásba kérelmezettként bevonta az alperest is. A szakvélemény2 tartalma szerint az alperes a szakértő2-nek kérdéseket tett fel, a helyszíni szemlén képviseltette magát. A szakvélemény2 2021. augusztus 26-án elkészült, amikor már az alperes a kárrendezési eljárást a fentiek szerint lezárta. Mindezek alapján kétségtelenül megállapítható, hogy a szakvélemény2 elkészítésével és a nemperes eljárás befejezésével az alperes már minden olyan adatot ismert, amely – figyelemmel az ÁVSZ 10.2. pontjára is – a Ptk. 6:462. § szerint a teljesítéséhez szükséges. Ehhez képest a felperes a megváltoztatott keresetében 2024. augusztus 30-tól kérte a

késedelmi kamatot, amely kérelemhez a Pp. 342. § (1) bekezdés folytán a másfokú bíróság is kötve van.

[19] Az ismertetett okiratok és a nemperes eljárás 2021-ben történő befejezésére tekintettel ezért megállapítható, hogy az ÁVSZ 10.2. pont alapján a keresetlevél benyújtásának időpontjában (2022. június 29.) az alperesnek már minden adat rendelkezésére állt a szolgáltatás összegének megállapításához, így a felperes által megjelölt 2024. augusztus 30-ai időpontban a teljesítési késedelme a Ptk. 6:153. § szerint kétséget kizáróan fennállt. Miután az alperes az ítélet megváltoztatása iránti fellebbezési kérelmében 33.218.667 forint erejéig nem vitatta a biztosítási szolgáltatás teljesítése iránti kötelezettségét, a felperesnek a kárrendezési eljárásban tanúsított, és a követelés esedékességével összefüggésben értékelhető magatartása a fellebbezés érdemi elbírálását nem érinti.

[20] A Ptk. 6:458. § (1) bekezdés szerint a biztosítási összeg nem haladhatja meg a biztosított vagyontárgy értékét. A biztosított érdek értékét meghaladó részben a biztosítási összegre vonatkozó megállapodás semmis, és a díjat megfelelően le kell szállítani, de e rendelkezés ellenére is lehet biztosítási szerződést kötni valamely vagyontárgy várható értéke, továbbá helyreállításának vagy új állapotban való beszerzésének értéke (a továbbiakban: új érték) erejéig. Az ÁVSZ 4.b. alapján az alperes új érték megtérítésére vállalt szolgáltatási kötelezettséget, mint ahogy a kötvény szerint a felperes az újrapótlási érték alapján fizette a biztosítási díjat. Figyelemmel arra, hogy a szakvéleményl-ben a 2020. évre kimutatott kárindópontri helyreállítási új értékre kéri az alperes leszállítani a keresetet, a fellebbezésnek a tényleges helyreállítást kifogásoló része – miután eltérő érdemi döntésre nem vezetne – annak ellenére sem értékelhető, hogy az ÁVSZ 4.b. pontja ehhez a feltételhez köti a valóságos és az új érték közötti különbséget megtérítését. Ezáltal annak sincs érdemi jelentősége, hogy a kárbiztosítási szerződés feltételrendszerében ez a feltétel ellentmondásokat hordoz magában, mert figyelmen kívül hagyja a biztosítottnak a biztosítási szolgáltatás feletti szabad rendelkezési jogát, amelytől független az áfa mint a tényleges helyreállítással együttjáró költség megtérítésének az ÁVSZF 6.2.8. pontjában kikötött feltétele.

[21] A Ptk. fent ismertetett 6:458. § (1) bekezdés utolsó mondata ténylegesen a túlbiztosítás tilalma alóli kivételt szabályozó rendelkezés, mert lehetőséget biztosít olyan kárbiztosítási szerződés megkötésére, amelynél a megrongálódott vagyontárgy korától és műszaki állapotától függetlenül az alperes az új érték megfizetésére vállal szolgáltatási kötelezettséget. A kárbiztosításoknak ez a típusa tehát csak annyiban tér el az általános szabályoktól, hogy a biztosított igényt tarthat a megrongálódott vagyontárgy valóságos és új értéke közötti különbségre is, de az alperesnek a biztosítási esemény bekövetkezésének időpontjához igazodó teljesítési kötelezettségét nem érinti. Ez következik a biztosítási esemény határidőhöz kötött bejelentési kötelezettségének és a biztosítási szolgáltatás esedékességének szabályozásából is. Ha a biztosítási esemény bekövetkezik, a biztosító a szerződésben a teljesítés előkészítéséhez szükséges időre tekintettel megállapított határidőn belül köteles a szolgáltatását teljesíteni [Ptk. 6:462. §], míg a kárbejelentésnek minden szükséges adatot tartalmazni kell ahhoz, hogy biztosító a káresemény időpontjában fennálló értékviszonyoknak megfelelően határozza meg a szolgáltatás mértékét, amely értelemszerűen nem tehető függővé a biztosítási eseményt követően bekövetkezett gazdasági változásoktól még abban az esetben sem, ha a biztosító új érték megfizetésére vállalt teljesítési kötelezettséget. Ezáltal minden alapot nélkülöz a felperesnek az a feltevése, hogy a perbeli kárbiztosítási szerződés alapján az alperes egy tetszőleges jövőbeli időpontban

meghatározható új érték megfizetésére vállalt teljesítési kötelezettséget, mert az alperes kockázatviselése a biztosítási eseményt követő árváltozásokra nyilvánvalóan nem terjedt ki.

[22] A felperes állításával ellentétben a valóságos és új érték közötti különbség fogalma semmilyen ellentmondást nem hordoz, ezzel szemben kifejezetten rámutat az új érték térítésének alapvető szempontjára. A Ptk. 6:458. § (1) bekezdés első mondata kifejezetten a valóságos, azaz a tényleges használati foknak megfelelő érték fogalmára utal. Ezzel szemben az új érték meghatározásánál a megrongálódott vagyontárgy életkorát, korábbi igénybevétele, műszaki (fizikai) állapotát nem lehet figyelembe venni, mert a biztosítási szolgáltatás összege a vagyontárgy helyreállítása esetén a biztosítási esemény időpontjában fennálló értékviszonyok szerint – függetlenül az addigi avulás mértékétől – az adott vagyontárgy újraelőállításának értékéhez igazodik. Ennek megállapításához semmilyen módon nem kapcsolódik, hogy a biztosított a biztosítási szolgáltatással mint pénzügyi szolgáltatással miként rendelkezik, és a tényleges helyreállításhoz milyen időpontban gondoskodik.

[23] A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontban előírt felülbírálati jogkörében eljárva megállapította, hogy az elsőfokú ítélet az ítélet megváltoztatása iránti fellebbezésben előadott okok miatt jogszabálysértő, mert a biztosítási szolgáltatás összegét nem a felek közötti szerződésnek megfelelően, a biztosítási esemény időpontjában irányadó új érték alapján határozta meg. A másodfokú bíróság a kiegészített aggálytalan szakvéleményl alapján megállapította, hogy a biztosítási eseménnyel okozati összefüggésben a felperest megillető biztosítási szolgáltatás áfa nélkül meghatározható összege 33.218.667 forint, amelyhez hozzá kell adni az ÁVSZ 6.2.8. pontja alapján a bejárat sorompó helyreállítási költségének (743.977 forint) általános forgalmi adóját (200.874 forint), mert a szakvéleményl is tanúsítja, hogy a tényleges helyreállítást és annak költségeit a felperes ennél a tételnél okiratokkal (munkalap és számla) igazolta.

[24] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján megváltoztatta, a marasztalási összeget 33.419.541 forintra és az elsőfokú ítéletben meghatározott esedékességű és mértékű késedelmi kamatra leszállította, és ezt meghaladóan az ítélet fellebbezett részét érintő keresetet elutasította.

[25] Az elsőfokú ítélet megváltoztatása folytán az elsőfokú perkölségre vonatkozó rendelkezést is meg kellett változtatni. A Pp. 83. § (4) bekezdés alapján a felperes a leszállított kereseti részben is pervesztesnek minősül, így – figyelemmel a 76.845.653 forintra felemelt keresetre – az elsőfokú eljárásban a felek pernyertességének és pervesztességének aránya 43,5%-56,5% az alperesre terhesebben, ezért a felperes az általa felszámított 150.000 forint közjegyzői díjból 84.750 forintra, az 1.500.000 forint kereseti illetékből 847.500 forintra, a 4.388.000 forint előlegezett, illetőleg a nemperes eljárásban megfizetett szakértői díjakból 2.325.640 forintra tarthat igényt.

[26] A felperes az elsőfokú eljárásra a jogi képviselőjével 2021. május 3-án megkötött megbízási szerződés alapján az 32/2003. IM rendelet 2. § (1) bekezdés szerint

mindösszesen 4.440.471 forint + áfa összegre tartott igényt. Becsatolta az ügyvédi megbízási szerződést, amelyben 140 EUR/óra + áfa összeget kötöttek ki.

[27] A Pp. 81. § (2) bekezdés alapján meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható. Ehhez képest a felperes nem jelölte meg, hogy pontosan hány óra alapulvételével vette számításba a kért összeget, csupán számlákat csatolt, amely kizárólag a felszámított munkaórák ellenőrzésére alkalmas, azonban nem azonos a Pp. 81. §-ban előírt eljárási kötelezettségek teljesítésével. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a felperes korábbi nyilatkozatának megfelelően a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: rendelet) 3. § (2) bekezdés szerint [Pp. 82. § (2) bekezdés utolsó mondat] felszámított ügyvédi munkadíj alapulvételével határozta meg a felperes elsőfokú ügyvédi munkadíját, amely a pernyertességének arányában 1.415.500 forint + áfa (1.797.685 forint). Ezáltal a felperes részére járó elsőfokú perköltség mindösszesen 6.853.260 forint.

[28] Az alperes az ügyvédi munkadíjban felmerült elsőfokú perköltségét a rendelet alapján vette számításba, amelynek összege a pernyertességének arányában 1.089.835 forint + áfa (1.384.090 forint). Mindezek alapján az alperes köteles a felperest megillető és az általa számításba vett összeg különbözetének (5.469.170 forint) megfizetésére.

[29] A 2025. március 19-én benyújtott fellebbezéssel indított másodfokú eljárásban az ügyvédi munkadíjban felmerült másodfokú eljárási költségekre a 2025. február 8-én hatályba lépett 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) szabályait kell alkalmazni. A felek egyike sem az IM rendelet szabályai alapján kérte a másodfokú perköltségeinek megtérítését, ugyanakkor a felperes ezúttal sem a Pp. 81. § (2) bekezdésnek megfelelően számította fel a költségeket, mert a fellebbezési ellenkérelmében sem jelölte meg a számításba vett órák számát, ismét csak az annak ellenőrzésére szolgáló számlát csatolta. Az alperes ugyancsak nem számította fel a Pp. 81. § (2) bekezdés szerint a másodfokú eljárási költségeit, fellebbezése csupán annyit tartalmazott, hogy kéri a másodfokú eljárással felmerülő költségeiben – illeték és munkadíj – a felperes marasztalását, azonban összecszerűen, illetőleg jogszabályhelyre utalással sem az igényelt fellebbezési illetéknek megfelelő összeget, sem az ügyvédi munkadíjat nem jelölte meg.

[30] A Pp. 81. § (3) bekezdés alapján a költségek felszámítását és az ezt igazoló okiratot legkésőbb a tárgyalás berekesztéséig, ennek hiányában az eljárást befejező határozat meghozataláig terjesztheti elő. Figyelemmel arra, hogy a másodfokú határozat meghozataláig a felek egyike sem terjesztett elő a Pp. 81. § ismertetett szabályainak mindenben megfelelő felszámítást, a másodfokú bíróság a másodfokú perköltségről nem rendelkezhetett.

Budapest, 2025. október 22.

Dr. Pusztai Anita s.k.

a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit s.k.

előadó bíró

Dr. Ócsai Beatrix Márta s.k.

bíró